

Autore: Ineta Drēže

Mācību priekšmets: Latvijas un pasaules vēsture

7. klase

Tēma: Rīgas pilsētas pārvalde viduslaikos

Skolēnam sasniedzamie rezultāti:

Skolēni izpratīs

- rātes funkcijas un lomu viduslaiku Rīgā,
- viduslaiku rīdzinieku sadzīvi.

Skolēni spēs

- iegūt informāciju no teksta par rātes galvenajiem uzdevumiem,
- balstoties uz tekstu, izdarīt secinājumus par rātes darbību,
- interpretēt apgūto informāciju un izveidot rātes veicamo uzdevumu sarakstu vienai dienai,
- sadarboties grupās un vienoties kopīgam darbam.

Pamatjēdzieni: rāte, birģeri

Nepieciešamie resursi:

Mācību grāmata: Misāns I., Pāvulāns V., Viduslaiku vēsture. Rīga, 1995., 180.-187. lpp. vai mācību grāmata: Goldmane S., Kļaviņa A. Vēsture pamatskolai – Viduslaiki, Zvaigzne ABC 68.-71.lpp. – katram skolēnam
Teksta kopija „Kādi bija rātes pienākumi?”- katram skolēnam
Viena A3 vai A5 formāta lapa – katrai skolēnu grupai

Metodes: INSERT metode (darbam ar tekstu), tabulas veidošana (informācijas sagrupēšana), nepabeigtie teikumi

Ierosināšana

1. Skolotājs jautā:

- Kā tika pārvaldītas viduslaiku pilsētas pēc atbrīvošanās no senjoru varas?
- Ar ko nodarbojās viduslaiku pilsētu rātes?
- Skolēni domā individuāli un atbildi pieraksta, tad pāri papildina viens otru un izveido kopīgu sarakstu.
- Skolotājs aicina katru pāri minēt vienu no pilsētas rātes funkcijām un veido klases kopīgo sarakstu ”Pilsētas rātes darbība viduslaikos”.

2. Skolotājs informē, ka skolēni iepazīsies ar Rīgas rātes darbību viduslaikos un lasīs teksta fragmentu no grāmatas „Tava labākā grāmata par Latviju”.

3. Skolotājs jautā:

Vai zināms, ar ko viduslaikos nodarbojās Rīgas rāte?

Ja skolēni atbild apstiprinoši, skolotājs uzklausa atbildes un papildina kopīgo sarakstu.

Apjēgšana

1. Skolēni lasa tekstu, izdarot teksta malā atzīmes:
+ es zināju, ka viduslaiku pilsētām bija šādas funkcijas
V es uzzinu jaunu informāciju par rātes funkcijām Rīgā
? neskaidra informācija.
2. Pēc teksta lasīšanas skolēni izveido tabulu, kurā informāciju grupē:
  1. Zināmās viduslaiku pilsētu rātes funkcijas.
  2. Rīgas rātes funkcijas.
  3. Neskaidrie jautājumi.
3. Skolēni pāros pārrunā, kuras rātes funkcijas viņiem jau bija zināmas un par kādām Rīgas rātes funkcijām tika iegūta jauna informācija.
4. Klase kopīgi papildina sarakstu "Pilsētas rātes darbība viduslaikos"
  - Vispirms pārskata sarakstā minēto informāciju un noskaidro, vai tā sakrīt ar uzzināto tekstā par Rīgas rāti.
  - Sarakstu papildina ar jaunu informāciju.
5. Tiek noskaidroti neskaidrie jautājumi (vai nu uzreiz vai nākamajā stundā, vai meklē paši)
6. Skolēni tiek sadalīti grupās, un katra grupa saņem uzdevumu uzrakstīt Rīgas rātē izskatāmo jautājumu/veicamo darbu sarakstu vienai dienai.
7. Grupas prezentē paveikto. Pārējie skolēni pēc katras grupas uzstāšanās sniedz pozitīvus komentārus par dzirdēto. Pēc visu grupu uzstāšanās skolotājs veic kopsavilkumu.

Refleksija

1. Katrs skolēns papildina teikumu "Būt par rātskungu viduslaiku Rīgā bija..., jo...", pamatojot savas domas ar trim argumentiem.
2. Skolēni teikumus nolasa.
3. Skolotājs īsi apkopo stundā paveikto.